

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2011-3-324 (Devralma)
Karar Sayısı : 11-64/1691-598
Karar Tarihi : 29.12.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖR : Hüseyin COŞGUN

C. BİLDİRİMDE

20 **BULUNAN** :-Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.
Temsilcisi: Av. Efser Zeynep ERGÜN, Av. Gizem GÖKER,
Ayşe GÜNER
Büyükdere Caddesi No: 127 Astoria A Kule Kat: 6-26-27
34394 Esentepe / İstanbul

D. DOSYA KONUSU: Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.'nin SAB Miller Plc.'nin Rusya ve Ukrayna'daki iştiraklerinin %100'ünü devralması ve SAB Miller Plc.'nin de Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.'nin %24'ünü devralarak bu teşebbüs üzerinde ortak kontrol kurulması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 12.12.2011 tarih ve 8430 sayı ile giren ve en son 23.12.2011 tarih ve 8792 sayılı yazı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 29.12.2011 tarih ve 2011-3-324/Öİ-11-382.HC sayılı Birleşme/Devralma Ön İnceleme Raporu, 29.12.2011 tarih ve REK.0.17.00.00-120.01.05/482 sayılı Başkanlık Önergisi ile 29.12.2011 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da özetle;

40 (i) SAB Miller Plc.'nin Rusya ve Ukrayna'daki iştiraklerinin Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmaması nedeniyle Rekabet Kurulu tarafından değerlendirilmesine yer olmadığı,
(ii) SAB Miller Plc.'nin iştiraki SAB Miller Investco'nun Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.'nin % 24 oranında hissesini devralarak bu teşebbüs üzerinde ortak kontrol kurulması işleminin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olduğu ve 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca bir hâkim durum yaratılması veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesi söz konusu olmadığından işleme izin verilmesi gerektiği,

50 sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1.Taraflar

G.1.1. Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.(Anadolu Efes)

60 Yazıcılar Holding A.Ş (Yazıcılar), Özilhan Sınai Yatırım A.Ş (Özilhan) ve Anadolu Endüstri Holding A.Ş.(AEH)'den oluşan Anadolu Grubu'nun içecek sektöründeki faaliyetlerini yürüten Anadolu Efes iştirakleri ve bağlı ortaklıkları ile Türkiye, Rusya, Bağımsız Devletler Topluluğu, Güneydoğu Avrupa ve Orta Doğu'da bira, malt ve alkolsüz içecek üretimi ve pazarlamasını gerçekleştirmektedir. Yurtiçindeki satış ve dağıtım faaliyetlerini Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. yurtdışındaki satış ve dağıtım faaliyetlerini Hollanda'da kurulu iştiraki Efes Breweries International N.V.(EBI) kanalıyla gerçekleştiren Anadolu Efes meşrubat sektöründe de Coca-Cola İçecek A.Ş.'nin en büyük hissedarı olarak yer almaktadır.

70 Dosya mevcudu bilgi ve belgeden; Anadolu Efes'in 2010 yılı net satışlarının, TL'lik kısmı bira satışından olmak üzere, TL, aynı dönem için Yazıcılar'ın TL, Özilhan'ın TL, AEH'nin(Yazıcılar'a konsolide) TL olduğu anlaşılmıştır.

G.1.2. SAB Miller Plc(SAB Miller)

80 SAB Miller Grubu'nun ana şirketi olan SAB Miller, 40'tan fazla ülkede bira üretimi ve 75'in üzerinde ülkede de dağıtım ve pazarlama yapan küresel bir şirkettir. Londra ve New York borsalarında işlem gören şirketin önemli hissedarları arasında % 27,39'luk payla Altria Group ve % 14,98'lik payla Bevco Ltd yer almaktadır. SAB Miller Plc'nin Türkiye'de herhangi bir bağlı ortaklığı bulunmamakla birlikte, Anadolu Efes SAB Miller Plc'nin %100 iştiraki olan Miller Brewing International Inc.'in lisanslı ürünü "Miller Genunie Draft" markasını Türkiye'de üretilip pazarlamasını gerçekleştirmektedir.

Dosya mevcudundan, SAB Miller Grubu'nun 31 Mart 2011'de sona eren mali yılı net satışlarının ABD Doları olduğu, SAB Miller'in belirtilen dönemde yukarıda anılan lisans sözleşmesi çerçevesindeABD Doları gelir elde ettiği anlaşılmıştır.

G.2. İlgili Pazar

G.2.1. İlgili Ürün Pazarı

90 Tarafların meşrubat sektöründe de faaliyeti bulunmakla birlikte bu alan devralma işlemi dışında tutulmuştur. İşlem taraflarının faaliyet yürüttüğü bira ürünü, alkollü içkiler için temel ayırım olan fermente içkiler ve distile içkiler ayırımında şarap ile birlikte fermente içkiler kategorisinde yer almaktadır. Fiyatı ve içerdiği alkol oranının düşük olması, kullanım amacı ve şeklinin diğer fermente içki kategorisi olan şaraptan farklılık arz etmesi biranın tek başına bir ilgili ürün pazarı olarak değerlendirilmesini gerektirmektedir. Bu çerçevede, dosya konusu işlem açısından ilgili ürün pazarı, "bira pazarı" olarak belirlenmiştir.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İnceleme konusu işlem bağlamında rekabet koşullarının tüm Türkiye’de homojen olduğu değerlendirildiğinden ilgili coğrafi pazar, “Türkiye Cumhuriyeti” olarak tespit edilmiştir.

G.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

G.3.1. Devralma İşlemi ve 2010/4 sayılı Tebliğ Açısından Değerlendirme

110

Başvuru konusu işlem, taraflar arasında bir dizi karşılıklı hisse devrini öngören basamaklı bir işlemdir.

120

Buna göre, (i) SAB Miller’in Rusya’daki Sabmiller Rus LLC şirketi ile % 89 oranında hissesi Anadolu Efes’in Hollanda’daki bağlı ortaklığı Efes Breweries International N.V kanalıyla, % 11 oranında hissesi ise Anadolu Efes’in Almanya’daki % 100 iştiraki Euro Asian kanalıyla; SAB Miller Plc’nin Ukrayna’daki PSJC Miller Brands şirketinin Euro Asian kanalıyla Anadolu Efes tarafından devralınması, (ii) Anadolu Efes’in sermaye artırımına giderek ihraç edeceği ve şirket sermayesinin %24’üne denk gelen hissesinin SAB Miller’in iştiraki olan SAB Miller Investco tarafından devralınması öngörülmektedir. Ayrıca SAB Miller’in Kazakistan’daki iştirakinin de devralınması için Anadolu Efes’e bir opsiyon tanınmaktadır.

Yukarıda yer verilen ve (ii) bendinde yer alan işlem, 4054 sayılı Kanun kapsamındadır. (i) bendinde yer alan işlem ise, Türkiye’de gerçekleşmemesi ve Türkiye’de ilgili ürün pazarına öngörülebilir/ölçülebilir bir etkisi olmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun’un 2. maddesi çerçevesinde bir işlem değildir.

130

2010/4 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek hükümlere; 3. fıkrasında ise bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirebilecek bir ortak girişim oluşturulmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Anadolu Efes’in %24 oranında hissesinin SAB Miller Investco tarafından devralınmasının Anadolu Efes üzerinde kalıcı bir kontrol değişikliğine neden olup olmadığı belirlenmelidir. Anadolu Efes’in işlem öncesi ve sonrası ortaklık yapısına Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1 Anadolu Efes’in İşlem Öncesi ve Sonrası Ortaklık Yapısı

İşlem Öncesi Anadolu Efes Ortaklık Yapısı		İşlem Sonrası Anadolu Efes Ortaklık Yapısı	
Hissedar	Hisse Oranı (%)	Hissedar	Hisse Oranı (%)
Yazıcılar	30,90	Anadolu Grubu*	42,80
Özilhan	17,50	SAB Miller Investco	24,00
AEH	7,8	Halka Açık	33,20
Halka Açık	43,8		
Toplam	100	Toplam	100,00

140

Kaynak : Bildirim Formu

*Yazıcılar, Özilhan ve AEH’yi ifade eder.

Bu verilerden hareketle Anadolu Grubu’nun hala Anadolu Efes’in en büyük hissedarı olarak kalmaya devam ettiği, SAB Miller Investco’nun teşebbüsün kontrolünü sağlayacak bir hisse oranına sahip olmadığı ve halka açıklık oranında azalma yaşandığı kanısına varılmıştır.

150 Bununla birlikte, taraflar arasındaki İlişki Sözleşmesi'nin ekinde "Azınlık Koruma Konuları" düzenlenmiştir. Anılan "Azınlık Koruma Konuları"nın Anadolu Efes CEO ve CFO'sunu atama ve azletme, borç sermaye oranı politikasında herhangi bir değişiklik yapma, devir işlemi konusu dışında tutulan Anadolu Efes'in Coca-Cola İçecek A.Ş. vasıtasıyla elde ettiği gelirler/giderler dışında kalan önceki mali yıl net gelirinin % ..'sini aşan sermaye giderlerine ilişkin kararlar, bir Anadolu Efes Grubu üyesinin ... milyon ABD Dolarını aşan devralma işlemleri, Anadolu Efes'in kuruluş belgelerinde yapılan önemli bir değişiklik, Anadolu Efes'in sermaye artırımını, Anadolu Efes'in veya bir Anadolu Efes Grubu üyesinin infisahı, tasfiyesi, yeniden örgütlenmesi, grup içi işlemler dışında Anadolu Efes'i veya Anadolu Efes Grubu üyesini kapsayan bir birleşme veya konsolidasyon, Anadolu Efes tarafından Anadolu Efes grubu dışında bir kişiye menkul kıymet ihraç etmesi şeklinde örneklemek mümkündür. Burada yer verilen unsurların bir teşebbüsün idaresinde stratejik olarak nitelenebilecek unsurlar olduğu kanaatine varılmıştır.

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, SAB Miller Investco'nun Anadolu Efes yönetiminde yukarıda stratejik olarak nitelenen koruma konuları ile ilgili olarak ortak bir kontrole sahip olduğu kanaatine varılmıştır. Ancak bu nokta, Anadolu Endüstri Holding'in SAB Miller Investco'dan A grubu hisse devralmasını düzenleyen "SAB Miller Investco Hissedarlık Sözleşmesi"nde yer verilen düzenlemelerin SAB Miller Investco'nun Anadolu Efes üzerinde sahip olduğu tespit edilen ortak kontrolünü ortadan kaldırmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

170 Anadolu Efes'in piyasada işlem öncesinde de önemli bir pazar başarısına sahip bir teşebbüs olduğu dikkate alındığında, salt ana şirketlerin faaliyetlerini yürüten bir teşebbüs konumunda bulunmayacağı, sahip olduğu finansal güç, mal varlığı ve insan kaynağı ile ana şirketlere bağımlı olarak hareket etmesinin makul karşılanacak bir durum olmadığı, teşebbüsün süreklilik arz edecek bir şekilde bağımsız faaliyet yürütme kapasitesine sahip olacağı kanaatine varılmıştır.

180 Tam fonksiyonel bir ortak girişimin unsurlarından olan koordinasyon riski de değerlendirilmiş ve Anadolu Grubu'nun Anadolu Efes dışında bira pazarında doğrudan ya da dolaylı bir başka şirketinin olmaması, benzer şekilde SAB Miller'in de Türkiye bira pazarında faaliyet gösteren bir iştirakinin bulunmamasının bu riski ortadan kaldırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dolayısıyla söz konusu işlem, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi kapsamında bir devralmadır. 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde öngörülen ciro eşikleri aşıldığından işlem izne tabidir.

G.3.2. 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi Açısından Değerlendirme

190 2010 yılında toplam 1.027.853.000 litre bira üretimi yapılan Türkiye'de çok uzun bir süredir iki ana oyuncunun yer aldığı duopolistik bir pazar yapısı söz konusudur. Dosya mevcudundan; 2008-2010 döneminde pazarda yer alan teşebbüslerin satış miktarlarından bira pazarında Anadolu Efes ve Tuborg'un neredeyse pazarın tamamını oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2’de bu iki teşebbüsün kapalı satış ve açık kapalı tüm noktalardaki pazar paylarına yer verilmektedir.

Tablo 2 Anadolu Efes ve Tuborg’un Pazar Payları

	Kapalı Satış Noktaları Pazar Payı(%)				Tüm Noktalar Pazar Payı (%)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Efes								
Tuborg								

200 Kaynak: Bildirim Formu

İşlemin diğer tarafı SAP Miller’ın ise Türkiye’de herhangi bir doğrudan satışı olmadığından pazar payı “0” dır. Teşebbüs Türkiye’de 2000 yılından itibaren “Miller Genunie Draft” markalı ürünün üretim ve pazarlanmasını zaten Anadolu Efes ile yaptığı lisans sözleşmesi çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Bu ürünün ise Anadolu Efes’in 2010 yılı pazar payı içinde %...’lık bir oranı vardır. Dolayısıyla işlem sonrasında Anadolu Efes’in pazar payında herhangi bir artış söz konusu olmayacaktır.

210 Anadolu Efes’in hâkim durumda olduğu geçmişte alınan Kurul kararlarında ifade edilmiştir.

Anılan İlişki Sözleşmesi’nin 14. maddesinde rekabet etmeme yükümlülüğü düzenlenmiştir. Türkiye dışındaki bir alanda, teşebbüsler arası bir anlaşma ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesinin, Türkiye’ye etkisi bulunmaması kaydıyla, Kurul tarafından değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır. Bununla birlikte söz konusu yasak Türkiye açısından ele alındığında, doğrudan ilgili, gerekli ve makul olduğu, sözleşme hükümlerine göre zaten mutlak bir nitelik taşımadığı dolayısıyla yan sınırlama olarak kabul edilebileceği kanaatine varılmıştır.

220 H. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1- SAB Miller Plc’nin Rusya ve Ukrayna’daki iştiraklerinin Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığına,

230 2- SAB Miller Plc.’nin iştiraki SAB Miller Investco’nun Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.’nin % 24 oranında hissesini devralarak bu teşebbüs üzerinde ortak kontrol kurulması işleminin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.